در شهر

گسترش همکاری کلانشهرهای ایران و چین

شهردار تهران، دوشنبه شب به دعوت اتحادیه جهانی شهرها و دولت‌های محلی (UCLG) به‌عنوان نایب‌رئیس بخش غرب آسیا و خاورمیانه این اتحادیه به چین سفر کرد. علیرضا زاکانی در بدو ورود با استقبال عبدالرضا رحمانی‌فضلی، سفیر کشورمان در چین مواجه شد. اما این سفر چرا و با چه هدفی برگزار شد؟

■ **محل دیدار:** سفارت جمهوری اسلامی ایران در کشور چین

■ **موارد مطرح شده در دیدار:** ضرورت تقویت ارتباط کلانشهرهای ایران و چین به‌خصوص در حوزه‌های اقتصادی، زیرساختی، حمل‌ونقل، هوشمندسازی و استفاده از ظرفیت‌های اقتصادی و تجاری و گسترش دیپلماسی شهری

■ **برنامه‌های شهردار تهران در سفر:** بازدید از مترو و دیگر زیرساخت‌های حمل‌ونقلی شهرهای پکن، شانگهای، گوانگژو و سوچو

سازمان شهرهای متحد و دولت‌های محلی (UCLG) یک سازمان بین‌المللی فراگیر زیر نظر سازمان ملل برای شهرها، دولت‌های محلی و منطقه‌ای و انجمن‌های شهرداری است که در سال ۲۰۰۴ تأسیس شده و شهردار تهران نایب‌رئیس بخش غرب آسیای این اتحادیه است.

بهره‌مندی از ظرفیت‌های زیرساختی

علیرضا زاکانی، شهردار تهران: ۲ سفر قبلی به چین نتایج مثبتی داشت. می‌توان از ظرفیت‌های زیرساختی و صنعت حمل‌ونقل چین برای ارتقا و تقویت ناوگان حمل‌ونقل عمومی به‌خصوص در حوزه برق‌سازی استفاده کرد. همچنین مراودات تجاری با طرف‌های مختلف چینی برای استفاده دیگر کلانشهرهای کشور در ارتقای تعاملات دوجانبه تأثیرگذار است.

معرفی نماینده‌ای برای پیگیری امور

رحمانی فضلی، سفیر ایران: پیشنهاد می‌کنم شهردار تهران، به‌عنوان رئیس مجمع کلانشهرهای ایران یک نماینده تام‌الاختیار برای پیگیری ویژه تفاهم‌ها و مراوده‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی معرفی کند. همچنین یک نقشه راهبردی کلان برای تقویت و ارتباط بین کلانشهرهای ایران و ظرفیت‌های اقتصادی چین ارائه شود. به‌ویژه آنکه رئیس‌جمهور کشورمان هم به چین سفر کرده و توافقاتی برای ارتقای همکاری‌های کلان اقتصادی میان ۲کشور صورت گرفته است. بنابراین می‌توان از ظرفیت‌ها برای گسترش زیرساخت‌های شهری و ارتقای سطح رفاه و آسایش شهروندان استفاده کرد.

تملک باغ‌های جدید برای ساخت بوستان

مهدی پیرهادی، رئیس کمیسیون سلامت و خدمات شهری شورای شهر تهران: تملکاتی در ۶ماه نخست امسال در حوزه باغ‌ها صورت گرفته و چند باغ پس از طراحی تا پایان سال به بوستان تبدیل می‌شود تا با افزایش تعداد بوستان‌های شهر تهران، به‌تدریج در اختیار شهروندان قرار گیرد.

اختصاص ۵هزار دستگاه سمند سورن به ناوگان تاکسیرانی

شادی مالکی، مدیرعامل سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهرداری تهران: به درخواست و مطالبه تاکسیرانان، نوسازی ناوگان تاکسیرانی غیربرقی در حال پیگیری است. به همین دلیل قرارداد نوسازی ۵هزار دستگاه تاکسی فرسوده با خودروی سورن دوگانه‌سوز و ۲هزار دستگاه ون با شرکت خودروساز داخلی منعقد شد. هدف ارتقای وضعیت این قطعه و رفع فرسودگی‌ها در حال اجراست و احتمالا تا اواخر آبان‌ماه به پایان برسد.

بهسازی قطعه هنرمندان

جواد تاجیک، مدیرعامل سازمان بهشت زهرا: بهسازی قطعه هنرمندان با ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی و با تکمیل بازسازی، مرمت و رفع فرسودگی‌ها در حال اجراست و احتمالا تا اواخر آبان‌ماه به پایان برسد. بازسازی با الهام از معماری سنتی شامل ترمیم و بهسازی پیاده‌روها، بهسازی کامل کف و... انجام می‌شود.

میدان صادقیه با پر زمین می‌رود

محمدصادق خبرخواه، مشاور فنی و مهندسی شهرداری تهران: به‌منظور ساماندهی ترافیکی میدان صادقیه در تلاش هستیم یک مسیر زیرگذر شمالی- جنوبی در میدان صادقیه طراحی کنیم. با این زیرگذر علاوه بر اتصال غیرمصطلح بزرگراه جناح جز جنوب میدان صادقیه به بزرگراه شهید اشرفی اصفهانی در شمال میدان، تردد آسان می‌شود.

واکنش جهانی به متروی مریم‌مقدس

نامگذاری یک ایستگاه مترو در تهران، توجه خارجی‌ها را هم به خود جلب کرده است

گزارش

مریم باقرپور - مهدی اسماعیل‌پور | روزنامه‌نگار | چند روزی است که عکس‌های ایستگاه متروی مریم مقدس در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست می‌شود. این ایستگاه گرچه هنوز به بهره‌برداری نرسیده، اما کاربران فضای مجازی با هیجان و کنجکاوی به بررسی جزئیات آن پرداخته‌اند و تصاویری از طراحی زیبا و مدرن ایستگاه را همراه با دیدگاه شخصی و توضیحاتی درباره عمق و امکانات و ژتاش به‌سرعت به اشتراک گذاشته‌اند. برخی دیگر هم با ایجاد هشتگ‌های مرتبط سعی در جلب توجه بیشتر به این پروژه دارند. در این میان همگی متفق‌القولند که ایستگاه مریم مقدس نه‌تنها یک ایستگاه مترو بلکه نمادی از همزیستی فرهنگی و احترام به تاریخ و هویت است. اما ساخت این ایستگاه از کی شروع شده و طراحی آن چه روندی را پشت‌سر گذاشته است؟

مشخصات ایستگاه

نام: مریم مقدس

خط مترو: ۶

نشانی: خیابان کریمخان‌زند، حدفاصل خیابان‌های نجات‌اللهی و سپهبد قرنی

عمق ایستگاه: ۳۴ متر

زیربنای ایستگاه: ۱۱هزار مترمربع

تعداد پله‌برقی: ۱۲دستگاه

امکانات ویژه: مخزن آب آتش نشانی، سیستم اعلام حریق، آسانسور

طراحی جدید برای ایستگاه

آغاز ساخت این ایستگاه نام اولیه پیشنهادی «استاد نجات‌اللهی» به سال ۱۳۹۲ برمی‌گردد؛ اما پس از شروع فعالیت مدیریت شهری ششم، در راستای نگاه ویژه به معماری ایستگاه‌های مترو، در طراحی داخلی آن بازنگری‌هایی صورت گرفت. با این هدف کارگروه تخصصی معماری به ریاست عباس فتحعلی‌پور، مجری خط ۶ مترو تشکیل شد. اعضای این کارگروه با وسواس و دقت زیاد طرح‌هایی را پیشنهاد دادند و پس از چندین مرحله رفت‌وبرگشت، طرح نهایی به تصویب رسید که این‌روزها در ایستگاه دیده می‌شود. همچنین با توجه به قرارداشتن ایستگاه در نزدیکی کلیسای سرکیس مقدس، نامش به مریم مقدس تغییر کرد.

متناسب با نمای کلیسا

در معماری نمای بیرونی ایستگاه با همان کیوسک ورودی از مصالحی مانند سنگ سفید و شیشه استفاده شده تا با نمای کلیسای روبه‌روی ایستگاه، یعنی کلیسای سرکیس مقدس هماهنگی داشته باشد. بر سردر ورودی ایستگاه هم مانند تمام ایستگاه‌های مترو تابلوی «به نام خدا» نصب شده، با این تفاوت که در ایستگاه مریم مقدس (س)، این عبارت به ۴زبان فارسی، عربی، انگلیسی و ارمنی حک شده است. این موضوع یکی دیگر از ویژگی‌های خاص این ایستگاه خط ۶است.

مزین به سوره مریم و بیانات رهبری

یکی دیگر از ویژگی‌های خاص ایستگاه مریم مقدس تأکید بر همزیستی مسالمت‌آمیز ادیان مختلف در ایران اسلامی است، به‌طوری که در یکی از پاگرد‌های ایستگاه، قابی دایره‌ای شکل با نورپردازی و طراحی خاص جلبنمایی شده است که در آن، روی یک ورق آهنی، آیه‌های ۱ تا ۳۴ سوره مریم به چشم می‌آید. در محوطه داخلی و روی دیوارهای ایستگاه هم بیانات از امام خمینی(ره) و مقام‌معظم‌رهبری درباره حضرت مسیح(ع) و حضرت مریم(س) دیده می‌شود. همچنین در یک قاب دیگر مسجد و کلیسا در کنار هم قرار دارند تا پیام زندگی مسالمت‌آمیز مسلمانان و مسیحیان در ایران اسلامی را محاکیه کند.

نورپردازی آرامش‌بخش

ایستگاه مریم مقدس در زمینی به وسعت ۱۱هزار مترمربع ساخته شده و با ورود به سالن و محوطه ایستگاه، نشانه‌ها و نمادهایی از فضای کلیسا به چشم می‌خورد. تابلوهای نقش‌برجسته از حضرت مریم(س) که به زیبایی و با هنرمندی تمام اجرا شده، طاق و سقف‌های قوس‌شکل سفیدرنگ، الهام‌گرفته از روح مادرانه و مقدس حضرت مریم، و سرستون‌هایی که نشانه‌ها و رگه‌هایی از معماری و فضای کلیسا را تداعی می‌کند، نمونه این جلوه‌گری است. همچنین استفاده از نور آبی کمرنگ برای نورپردازی سالن بلیت به‌نوعی طراحی خاص ایستگاه را تکمیل کرده تا مسافران با حضور در اینجا حس آرامش دوچندان داشته باشند.

۶ تابلوی نقش‌برجسته سفالی منقش به تصویر حضرت مریم، حضرت مسیح، مسجد و کلیسا در ایستگاه وجود دارد.

۱۱۰۰۰ مترمربع زیربنای ایستگاه متروی مریم مقدس است.

ارتقای منظر اطراف ایستگاه

ایستگاه مریم مقدس(س) در کنار بوستانی با همین نام قرار دارد که در خیابان استاد نجات‌اللهی شمالی روبه‌روی کلیسای سرکیس مقدس واقع شده است. این ایستگاه جدید مترو و طراحی و معماری آن چشم‌انداز بوستان را هم زیبا‌تر کرده است. با توجه به این ویژگی‌ها شهرداری منطقه ۶ طرح زیباسازی بوستان را با نصب نماده‌ا، نیمکت و... جزو برنامه‌های خود قرار داده است.

پرونده خط‌های ۶و۷ مترو بسته می‌شود

نعمت‌الله فرزان‌پور، مدیرعامل شرکت مترو: برای تکمیل بدنه اصلی خط ۶ متروی تهران فقط ۳ایستگاه دیگر باقی مانده است که ۲ایستگاه آن در بخش میانی این خط قرار دارد. با بهره‌برداری از ۳ایستگاه مریم مقدس، سرباز و ۱۷ شهریور (بخش مربوط به خط ۶) پرونده کل خط ۶ مترو بسته خواهد شد. یکی دیگر از ایستگاه‌های باقیمانده ورزشگاه تختی است و با افتتاح این ایستگاه در عمل پرونده یکی از عمیق‌ترین و طولانی‌ترین خطوط هفت‌گانه مترو بسته خواهد شد.

از بازخوردها غافلگیر نشدیم

عباس فتحعلی‌پور، مجری خط ۶ مترو: پس از نهایی‌شدن طراحی ایستگاه با برپایی نشست هم‌اندیشی، نظرات هم‌وطنان ارمنی از جمله اعضای شورای خلیفه‌گری ارامنه تهران و نماینده ارامنه در مجلس شورای اسلامی را هم گرفتیم و خوشبختانه بازخوردها ۱۰۰ درصد مثبت و خوب بود. در پایان ساخت ایستگاه هم اعضای شورای خلیفه‌گری و آرا‌شاورد‌یان، نماینده جامعه ارامنه در مجلس از خروجی کار و شکل ساخت ایستگاه، رضایت داشتند. به همین دلیل در روزهای اخیر از بازخوردهای مثبت غافلگیر نشدیم.

بیست‌وپنجمین ایستگاه خط ۶

برای ساخت ایستگاه مریم مقدس، به‌عنوان بیست‌وپنجمین ایستگاه خط ۶، حجم قابل توجهی خاکبرداری به میزان ۱۰۲هزار مترمکعب صورت گرفته و ۳۶۰۰تن آماتوربندی و ۲۷هزار مترمکعب بتن‌ریزی همراه با ۶۰هزار مترمربع سنگ‌کاری انجام شده است. ایستگاه مریم مقدس با راندازی ورودی شمالی مجهز به ۱۲دستگاه پله‌برقی خواهد بود.

ایستگاه در قاب تصویر

■ روی برخی دیوارهای ایستگاه تابلوهای نقرای و طلایی نصب شده که روی آنها بیاناتی از مقام‌معظم‌رهبری درباره حضرت مسیح(ع) نوشته شده است. «عیسی مسیح(ع) در همه مدت اقامت خود در میان انسان‌ها، لحظه‌ای در مبارزه با بدی و دعوت به نیکی، درنگ نفرمودند.» نمونه‌ای از این تابلوهاست.

■ طراحی این ایستگاه، به‌دلیل همجواری با کلیسای سرکیس مقدس و بوستان حضرت مریم مقدس(س)، با الهام از بافت کلیساها انجام شده است.

تقدیس مقدس

ایستگاه مریم مقدس در نمای بیرونی یک ویژگی دیگر هم دارد که هنوز از آن رونمایی نشده است. ماجرا از این قرار است که یکی از شهروندان ارمنی با هزینه خودش تندیسی از حضرت مریم(س) ساخته تا در مقابل ایستگاه و مقابل کلیسا نصب شود. این مجسمه قرار است با اجرای نورپردازی ویژه در یک محفظه شیشه‌ای به‌زودی رونمایی شود. تندیس مریم مقدس حدود ۲متر و ۳۰سانتی‌متر ارتفاع دارد و از جنس سنگ ساخته شده است.

۵ تابلو از بیانات امام خمینی و مقام‌معظم‌رهبری بر دیوارهای ایستگاه نقش بسته است.

۲۳۰ سانتی‌متر ارتفاع تندیس اهدایی توسط یکی از ارامنه برای نصب در مقابل ورودی ایستگاه است.

تحسین ایده مدیریت شهری در شبکه های اجتماعی

طراحی ایستگاه متروی مریم مقدس انعکاس گسترده‌ای در شبکه‌های اجتماعی غیرفارسی داشته است

گزارش

پریسانوری | روزنامه‌نگار | شعارش مکوس برای افتتاح ایستگاه متروی «مریم مقدس» آغاز شده است؛ ایستگاهی در خط ۶متروی تهران در خیابان کریمخان که از نظر طراحی و معماری یکی از زیباترین ایستگاه‌های متروی پایتخت است. تصاویر منتشر شده از این ایستگاه در شبکه‌های اجتماعی داخلی بازتاب گسترده‌ای داشته و مورد استقبال بسیاری از رسانه‌ها و کاربران خارجی هم قرار گرفته است؛ بطوری که همگی نماد‌های مسیحی، معماری کم‌نظیر و طراحی آن را تحسین کرده‌اند. بخشی از واکنش‌ها را مرور کرده‌ایم.

علیرضا زاکانی، شهردار تهران
نمایش همزیستی ادیان الهی در تهران

ایستگاه مریم مقدس با طراحی از نور، قوس و سکوت در دل زمین ساخته شده است؛ ترکیبی از ظرافت معماری کلیسایی و هندسه آرامبخش معماری ایرانی. این ایستگاه یادآور بانوی الهی است که با پاکی و پرورانیدن پیامبری بزرگ، جهان را بیدار کرد. هدف از ساخت این ایستگاه ادای احترام به مقام حضرت مریم (س) و نمایش همزیستی ادیان الهی در تهران است.

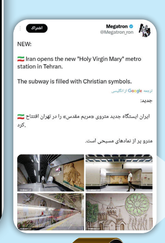

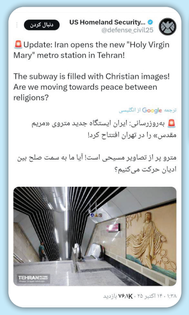

Megatron
متروپر از نمادهای مسیحی

ایران، ایستگاه جدید متروی مریم مقدس را افتتاح کرد. متروپر از نمادهای مسیحی است.

Hala jabar
تساهل و تسامح زیرزمینی تهران

تهران به‌تازگی ایستگاه مترویی مریم مقدس را افتتاح کرده که نقاشی‌های دیواری مسیحی را در نزدیکی کلیسای جامع ارمنیان به نمایش می‌گذارد و به جامعه ۱۰۰هزار نفری ارمنیان ایران خدمت‌رسانی می‌کند. مسیحیان، یهودیان و زرتشتیان تحت حمایت قانون اساسی هستند و در ایران با آزادی زندگی می‌کنند و کرسی‌های مجلس برای هریک محفوظ است. حتی متروهم الان این پیام را دارد. درحالی که غرب درباره تساهل و تسامح سخنرانی می‌کند، تهران بی‌سروصدا وحتی به‌صورت زیرزمینی آن را اجرا می‌کند.

هبرا
ایستگاه خوشگل درحد اروپا

زاکانی خدایی ایستگاه متروی مریم مقدس را در حد اروپا خوشگل درست کرده. منتظرم افتتاح بشه.

کاربران غربی چه گفته‌اند؟

انتشار تصاویر ایستگاه مترویی با نام مریم مقدس در خط ۶ مترو تهران واکنش گسترده کاربران و رسانه‌های غربی را در پی داشته است؛ اقدامی که بسیاری آن را نقض روایت کلیشه‌ای غرب از ایران توصیف می‌کنند.

سلبی‌ای به رویکاری غرب

یکی از کاربران شبکه اجتماعی ایکس نوشت: در کشور مسلمان‌ها؟! کشوری که دهه‌ها زیر تحریم و فشار غرب بوده، چنین ایستگاهی را افتتاح می‌کند! ایران سیلی به رویکاری غرب نواخت.

کاربران دیگر رفتار رسانه‌های غربی را زیر سؤال برده‌اند:

رسانه‌های جریان اصلی همیشه ایران را سرزمین بسته‌ای جلوه می‌دهند که جز اسلام هیچ دینی در آن تحمل نمی‌شود، اما افتتاح ایستگاه مریم مقدس تمام آن تبلیغات را فروریخت.

تصویرسازی‌هایی از رهبر انقلاب در کنار تمثال حضرت مسیح نیز در میان واکنش‌ها منتشر شده است؛ همراه با جمله‌ای نمادین:

ایران در کنار عیسی مسیح ایستاده است.

یک کاربر روسی با لحنی تحسین‌آمیز نوشت: ایران‌سگاهی را به نام مریم مقدس اختصاص داده؟ گرامیداشت زنی که در هر دو دین اسلام و مسیحیت مقدس است. دیوارهای ایستگاه با نقاشی‌هایی از یک کلیسا و حضرت مریم مزین شده‌اند.

کاربران دیگر یادآور شده‌اند که چنین اقدامی در اسرائیل هرگز مجاز نخواهد بود و آن را نشانه روشن تفاوت فرهنگی میان ایران و رژیم صهیونیستی دانسته‌اند.

DD Geopolitics
به افتخار جامعه مسیحیان ارمنی ایران

ایران افتتاح جامعه مسیحیان کرد. این ایستگاه به افتخار جامعه مسیحیان ارمنی ایران ساخته شده است و در فاصله ۶دقیقه پیاده‌روی از کلیسای جامع ارمنیان سنت سرکیس واقع است. این خبر دقت‌کننده دانسته‌اند.

یادداشت

هشدارهای تاریخی درباره انتقال پایتخت

در روزهای اخیر با تأکید مجدد رئیس‌جمهور بر انتقال پایتخت به جنوب کشور و موضوع ضرورت تمرکززدایی از تهران که توسط رئیس مجلس شورای اسلامی مطرح شد، باز دیگر موضوع انتقال پایتخت سر زبان‌ها افتاده و گمانه‌زنی‌ها درباره جرایی و چگونگی اجرای آن طرح می‌شود. حسن کریمیان، استاد باستان‌شناسی فضاهای شهری و بافت‌های کهن دانشگاه تهران و پژوهشگر این حوزه در گفت‌وگو با همشهری با شرح تجربیات تلخ انتقال پایتخت در گذشته درباره پیامدهای آن هشدار داده و راهکارهایی به‌جای انتقال پایتخت ارائه می‌دهد.

ضرورت‌ها و بایدها و نبایدهای انتقال پایتخت

اردیبهشت ۱۳۹۶ قانونی با عنوان «مکان‌سنجی انتقال مرکز سیاسی و اداری کشور و ساماندهی و تمرکززدایی از تهران» در مجلس تصویب شد و در اجرای آن گروهی از متخصصان در وزارت راه و شهرسازی مستقر شدند تا بررسی کنند پایتخت از تهران به شهر دیگری منتقل شود یا اینکه با ساماندهی مشکلات و مسائل این شهر تهران کماکان پایتخت کشور باقی بماند. در نهایت، جمع‌بندی این تیم بر ساماندهی و مدیریت یکپارچه تهران و شهرهای اقماری آن قرار گرفت. بنابراین به نظر می‌رسد مطابق نظر کارشناسان، انتقال پایتخت از تهران ضروری ندارد.

تجربه‌های تاریخی و تلخ

چنانچه اراده فرمانروایان کشور بر انتقال پایتخت از تهران باشد، توجه آنها را به تجربیات تاریخی در مکان‌گزینی (انتخاب شهری دیگر به‌عنوان پایتخت) یا ساخت پایتختی جدید جلب می‌کنم. از میان تجربیات تمدنی این سرزمین ۲تجربه بسیار حائز اهمیت است. یک، تجربه بسیار تلخ و مهلک استقرار پایتخت در مناطق دور از مرکز کشور (مناطق حاشیه‌ای و دوم، تجربه ناکام احداث پایتخت جدید در مکانی فاقد سابقه مدنیت.

انقراض خوارزمشاهیان

یکی از تجربیات دهشتناک انتخاب مناطق دور از مرکز کشور (مناطق حاشیه‌ای) به عنوان پایتخت تجربه سقوط کشور و انقراض خوارزمشاهیان (بعد از ۱۵۴سال حکومت، در ۶۱۶ق) به‌دست مغولان است. در واقع اگر در آن زمان پایتخت کشور به‌جای سمرقند (۶۰۸-۶۱۶ق) در شهرهای مرکزی (نظیر ری یا اصفهان) مستقر بود، هیچ‌گاه در حملات اولیه مغولان ساقط نمی‌شد. در جنگ تحمیلی عراق و جنگ تحمیلی اخیر نیز، چنانچه پایتخت در مرکز کشور نبود، بی‌تردید لقمه تسخیر مستقیم یا غیرمستقیم آن در دستور کار دشمنان قرار می‌گرفت. با وجود ساخت تعداد قابل توجهی پایتخت در ایران قبل از ۱۷سال تنها یک پایتخت در دوران اسلامی در سال‌های ۷۰۲-۷۱۲ هجری قمری به دستور الجایتو(سلطان محمد خدابنده) در دشتی نسبتا وسیع احداث شد که سلطانیه نام گرفت. از این پایتخت که در روزگار خود یکی از بزرگ‌ترین و آبادترین شهرهای جهان بود، امروزه تنها گنبد عظیمی نمایان است که اکنون در میانه خرابه‌های این شهر جای گرفته و هفتمین اثر ثبت‌شده کشورمان در فهرست میراث جهانی است. نتایج مطالعات روشن کرد که تشکیل پایتختی جدید به دستور و اعتبارات حاکمیتی چندان دشوار نیست. اما این پایتخت به‌دلیل فقدان زیرساخت‌های فرهنگی، تمدنی و حافظه تاریخی، در کنار کشش تحولات سیاسی دوام نخواهد یافت و مضمحل خواهد شد. در واقع اگرچه احداث پایتخت جدید به تصمیم و دستور فرمانروا و با استفاده از اعتبارات دولتی می‌تواند انتظام فضاهای شهری، اعمال مدیریت و بهره‌برداری از آن را تسهیل کند، اما پایتخت جدید به‌دلیل نبود زیرساخت‌های فرهنگی-تمدنی بسیار شکننده خواهد بود. به بیان دیگر، ترجیح آن است که در صورت تصمیم به انتقال پایتخت به‌جای ساخت آن در مکانی فاقد هویت تمدنی، یکی از شهرهای بدون سابقه تاریخی کشور که از سایر مزایای محیطی و امنیتی برخوردار باشد، به‌عنوان پایتخت جدید برگزیده شود.

سخنان رئیس‌جمهور محترم در جلسه ۵مرداد ۱۴۰۴ با وزیر و مدیران وزارت راه و شهرسازی درباره انتقال پایتخت از تهران به یکی از مناطق جنوب کشور (اگر درست منعکس شده باشد) واقعا دلهره‌آور است. ایشان با اشاره به جنگ تحمیلی اخیر و با بیان اینکه تعریف تأمین امنیت در دنیای امروز با گذشته فرق کرده تأکید دارند که «دنیای امروز دیگر دنیای لشکرکشی نیست و دیگر قواعد شهرها تغییر کرده است... از همین رو از وقتی آمدم، بر انتقال پایتخت به جنوب تأکید داشتم».

اگر منظور جناب رئیس‌جمهور از «جنوب» شهرهای جنوبی ایران یا سواحل مکران است، به‌عنوان متخصص آشنا با تحولات فضاهای شهری و بافت‌های کهن وظیفه دارم با اتکا به تجربیات آموزنده تمدنی این سرزمین توجه ایشان را به این نکته جلب کنم که پایتخت قلب یک کشور است و اگر در مرکز کشور نباشد، به‌سهولت مورد تعرض اجانب قرار می‌گیرد. همچنین با اتکا به تجربیات تاریخی باید بذیرفت احداث پایتخت در مکانی فاقد پیشینه شهرنشینی حاصل جز تخریب و اضمحلال آن در پی نخواهد داشت. مگر آنکه تنها بخشی از دستگاه‌های اداری به شهرهای جدید آقماری تهران منتقل شوند نه تنها متخصصان «مکان‌سنجی انتقال مرکز سیاسی و اداری کشور و ساماندهی و تمرکززدایی از تهران» انتقال پایتخت را به مصلحت ندانسته‌اند، بلکه با اتکا به تجربیات تمدنی این مرز و بوم، انتقال پایتخت از تهران، علی‌الخصوص به شهرهای حاشیه‌ای کشور و یا ساخت پایتختی جدید با مشکلات اساسی مواجه خواهد بود. در شرایط حاضر، تمرکززدایی از پایتخت بهترین گزینه برای حل مشکلات موجود و به‌ویژه پرهیز از انتقال آن است. انتقال تعدادی از دستگاه‌ها، نهادها و سازمان‌های دولتی مستقر در تهران به شهرهای دیگر نه‌تنها زمینه انتقال گروه قابل توجهی از کارکنان به خارج از تهران را فراهم می‌کند، بلکه از ایاب و ذهاب مراجعه‌کنندگان دستگاه‌ها به تهران هم به نحو چشمگیری کاسته خواهد شد. برای مثال، وزارت میراث فرهنگی کشور می‌تواند در شهر اصفهان و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در شهر قم مستقر شود.

ایستگاه مریم مقدس؛ هدیه‌ای برای شهروندان

یادداشت

محسن هرمزی | معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهردار تهران |

تهران، شهری پر از زندگی و فعالیت‌های اجتماعی، با چالش‌های ترافیکی و شلوغی دست و پنجه نرم می‌کند. به‌منظور تسهیل حضور شهروندان و ارتقای کیفیت زندگی در این کلانشهر، زیرساخت‌های حمل‌ونقل مدرن در حال توسعه است. ایستگاه جدید متروی حضرت مریم مقدس(س) که پس از ۱۰ سال به بهره‌برداری رسیده، نمادی از این تلاش‌هاست. این ایستگاه نه‌تنها به زیبایی‌های شهر افزوده، بلکه زمینه‌ساز بروز و ظهور اجتماعی شهروندان تهرانی نیز شده است. در این زمینه چند موضوع قابل توجه است.

■ شهر، فضایی است که مردمان حاضر در آن تعامل به بروز و حضور دارند. ما موجودات اجتماعی هستیم و شهر از این منظر محل سکونت ما شده است تا در آن ساخت فردی و اجتماعی خود را تکمیل کنیم. هر یک از ما اهالی تهران سهم و نقشی از این شهر داریم و تلاش می‌کنیم مسیر خود را برای رشد و تعالی بپیماییم.

■ شهری که محل زندگی ماست، فاصله محسوسی با شهرهای آرامش‌بخش و الهام‌دهنده دارد. حضور بسیاری از ما شهروندان در یک شهر شلوغ از سر اجبار است و این موضوع باعث شده که ترافیک به نخستین بحران این کلانشهر تبدیل شود، اما برای رفع این عامل سلب آسایش چه کرده‌ایم و چه باید کرد؟

■ هرچه زیرساخت‌های حضور در شهر افزایش یابد، شرایط بروز اجتماعی تسهیل می‌شود. برای این مهم در تهران مدهای متنوع حمل‌ونقل سطحی و زیرسطحی درنظر گرفته شده است. خودروهای برقی، اسکوترها و دوچرخه‌های اشتراکی تنها بخشی از مدرن‌ترین مدهای تردد می‌هستند که مطلوبیت حضور را فراهم می‌کنند. در جدیدترین امکانی که برای مردم تهران فراهم شده، ایستگاهی از شبکه مترو آماده بهره‌برداری است که به‌تنهایی دستاوردی برای تهران و مدیران شهری محسوب می‌شود.

■ به‌عنوان یکی از خدمتگزاران شهر اعلام می‌کنم که آماده بهره‌برداری از زیباترین ایستگاه شبکه زیرزمینی تهران هستیم؛ ایستگاهی که نزدیک به ۱۰سال توسط ۳دوره مدیریت شهری در دست ساخت بود، اما کار را مدیریت شهری ششم به اتمام رساند. آخرین ایستگاه از خط ۶ مترو شهری تهران هم‌اکنون آماده شده و روبان سرخی بر ورودی خود بسته تا برای ورود به چرخه تردد‌های شهری فردی خود آرمگیاید.

■ در روزهای اخیر و با انتشار نخستین تصاویر از این ایستگاه که با نام حضرت مریم مقدس(س) زینت یافته، نگاه کاربران ایرانی و غیرایرانی متعددی به زیبایی‌های ایستگاه آماده‌شده جلب شده است؛ از اینفلوئنسرهای مشهور فضای مجازی دنیا تا کاربران نام‌آشنای ایرانی همه بر زیب